

แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN THE DIGITAL ERA OF THE PA PAE EDUCATIONAL ADMINISTRATION CENTER, UNDER THE MAE HONG SON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ณัฐพงศ์ อินทราย*, ธนภฤต สิทธิราช

Nattapong Insai*, Thanakrit Sittirat

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก ประเทศไทย

Faculty of Education, Northern College, Tak, Thailand

*Corresponding author E-mail: nattaponginsai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และ 2) หาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 การศึกษาวิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 93 คน ในศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตอนที่ 3 สอบถามปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.65 ($\mu = 4.18, \sigma = 0.65$) เรียงจากสูงไปต่ำคือ การบริหารงานวิชาการ สูงที่สุด รองลงมา คือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ ต่ำที่สุด ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลคือ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการระดมทรัพยากร การสร้างเครือข่ายของครูผู้สอนภายในและภายนอกให้มีการเชื่อมโยงข้อมูล และการใช้ระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยในการรับและการจัดทำสำมะโนนักเรียน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การบริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research aimed to 1) study the conditions and problems of school administration in the digital era of the Pa Pae educational administration center, under the Mae Hong Son primary educational service area office 2. and 2) find ways to develop school administration in the digital era of the Pa Pae educational administration center, under the Mae Hong Son primary educational service area office 2. The population consisted of 93 administrators and teachers in the Pa Pae educational administration center, under the Mae Hong Son primary educational service area office 2, and 9 experts. The tools used were questionnaires and structured interviews. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The results of research found that: The overall of school administration in the digital era was a high level. From high to low, academic administration was the highest, followed by personnel administration, general administration, and budget administration were the lowest. Problems of school administration in the digital era include creating a learning network through technology with other agencies or organizations, using information technology to mobilize resources, creating a network of internal and external teachers to link data, and using modern computer technology to receive and conduct student censuses. Guidelines for developing school administration in the digital era school administrators and teachers should be always use technology to develop, improve, and correct the educational quality assurance system within the school. Feedback is used to promote continuous development. Technology should be used to study and analyze sources of resources, individuals, agencies, organizations, and local areas with the potential to support education. A working group should be appointed to coordinate with networks, and a system for collecting data on the school-age population who will receive educational services should be jointly created, creating a central database that all parties can access.

Keyword: Development Guidelines, Educational Administration, Digital Era.

บทนำ

การจัดการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 โดยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นจุดที่เชื่อมต่อการพัฒนาการเตรียมพร้อมกำลังคน การเสริมสร้างศักยภาพของประชากรโดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศให้เหมาะสมตามช่วงวัย การหล่อหลอมให้มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต (สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ซึ่งสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนต้องนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการศึกษา ดังนั้นการศึกษาที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชาติ จะต้องมีการจัดวางและออกแบบให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ของสังคมโลกคือ เวลา (Time) จะต้องตระหนักถึงเวลาของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เทคโนโลยี (Technology) ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัดอย่างมีความสุข และความคิด (Thinking) จะต้องคิดวิธีที่ทำให้เกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน (ธงชัย สมบูรณ์, 2563) ซึ่งวิวัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบการศึกษา การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจะต้องมีความยืดหยุ่น โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางและหาแนวทางในการจัดการสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคมยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561)

ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ มีการนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลของผู้เรียน ครูผู้สอน สถานศึกษาและงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ซึ่งสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเตรียมรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ที่มีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครู เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย บุคคลที่จะพัฒนาด้านการศึกษาได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน (จิณฉัตร ประโคทัง, 2561) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนในยุคดิจิทัลนี้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่การบริหารโรงเรียน ห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นจะต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำ ที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร ต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำแบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถในการใช้สิทธิพล พฤติกรรมและอำนาจที่มีในการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (กนกอร สมปราชญ์, 2562)

เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทั้งในระดับผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ทุกเวลา สร้างความเสมอภาคการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก หรือโรงเรียนในเมืองและชนบท ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายทำให้กระบวนการสอนง่ายขึ้น มีเวลาในการเตรียมการสอนได้เต็มที่ สถานศึกษาสามารถดำเนินงานในสถานศึกษาได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายเป็นวาระเร่งด่วน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดยปฏิรูปการเรียนรู้ดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้

ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (National Digital Learning Platform) และการส่งเสริมทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้หน่วยงานสามารถพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลและนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและจัดการศึกษา กำหนดจุดเน้นการพัฒนาระบบราชการ และการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ 4.0 ด้วยนวัตกรรมและสนับสนุนส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Share Data) ส่งเสริมให้ร่วมมือบูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ปรับปรุงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้สื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์ในทุกช่องทาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ความสำคัญและนโยบายเร่งด่วนข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จึงได้กำหนดเป็นเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2566 - 2570 ด้านสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ให้มีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถ มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2, 2566)

ศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีการส่งเสริมการบริหารงานและสนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เข้าถึงใช้งานนั้น แต่บริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าถึงการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปใช้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่วนใหญ่ยังมีความรู้ และทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ในการนำมาใช้กับการบริหารงานน้อย รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานในสถานศึกษายังประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบข้อมูลไม่ตรงต่อความต้องการของผู้รับบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขาดความถูกต้องและสมบูรณ์ ความทันสมัยและความรวดเร็วต่อการนำข้อมูลไปใช้ ขาดสื่อและเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง แหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนบางส่วนขาดโอกาสที่จะคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึงตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2, 2566) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญ และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาในโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ปัญหาและความสำคัญที่กล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไป

ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษายุคดิจิทัล ให้สอดคล้องตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะ และเป็นกำลังสำคัญของชาติในการสร้างสรรค์อนาคตของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ดำเนินการดังนี้

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 93 คน

เครื่องมือเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบ เป็นแบบปรนัยกำหนดคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว (Multiple Choice) ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน เป็นแบบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (Multiple Response)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กำหนดกรอบข้อคำถามตอนที่ 1 สำหรับการสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง
2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาได้ขอบเขตการวิจัย 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้ข้อคำถามสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 40 ข้อ และปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 20 ข้อ
4. นำโครงร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจความถูกต้องเหมาะสมและการใช้ภาษา ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC แบบสอบถามทั้งฉบับระหว่าง 0.60-1.00 ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน , ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาหาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .906

7. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระในการนำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในศูนย์บริหารจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือและอนุญาตเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือของคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นส่งมอบโดยตรงกับผู้บริหาร และขออนุญาตแจกแบบสอบถามกับผู้บริหารและครูผู้สอนพร้อมชี้แจงการตอบแบบสอบถาม นัดหมายการเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ถึงกำหนดนัดเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนได้ทั้งสิ้น 93 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่และค่าร้อยละสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ส่วนตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ดำเนินการดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน คือ นักวิชาการที่เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน จำนวน 3 คน ผู้บริหารการศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 3 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยกำหนดคุณสมบัติด้านคุณวุฒิ ตำแหน่งหรือวิทยฐานะ และประสบการณ์ในหน้าที่ แล้วเลือกแบบเจาะจง (Select Specific)

เครื่องมือการเก็บข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Interview Structured) มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open end) จำนวน 4 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายการศึกษารายด้านตามขอบเขตด้านเนื้อหา

2. นำผลการศึกษาในแบบสอบถามตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนั้น และแบบสอบถามตอนที่ 3 การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีค่าร้อยละสูงในแต่ละด้าน สรุปอุปนัยเพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แต่ละด้าน ๆ ละ 1 ข้อ รวม 4 ข้อ

3. นำยกร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษาในการตั้งคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

4. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะก่อนจัดพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป
การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แล้วเสนอรายนามผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มละ 3 คน รวม 9 คน ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อเสนอแนะและตรวจสอบคุณสมบัติ แล้วเลือกให้เหลือเท่ากับจำนวนที่กำหนด

2. ติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการส่วนตัว เพื่อขออนุญาตเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แจ้งรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เพื่อขอหนังสือแต่งตั้ง

4. ส่งหนังสือของคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น โครงการการค้นคว้าอิสระและเครื่องมือที่จะใช้เก็บข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้ศึกษาล่วงหน้าก่อนให้สัมภาษณ์

5. ติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์ เพื่อขอกำหนดการเข้าสัมภาษณ์

6. เมื่อถึงกำหนดนัดผู้วิจัยเดินทางไปพบผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

7. ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบการสัมภาษณ์ เตรียมวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่และจัดลำดับ แล้วสรุปอุปนัย นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นแบบความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดทั้ง 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมและรายด้าน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวม

ด้านที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล	ลำดับที่
		μ	σ		
1	การบริหารงานวิชาการ	4.22	0.71	มาก	1
2	การบริหารงานงบประมาณ	4.15	0.64	มาก	4
3	การบริหารงานบุคคล	4.18	0.58	มาก	2
4	การบริหารงานทั่วไป	4.16	0.65	มาก	3
โดยรวม		4.18	0.65	มาก	

ตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.18, \sigma = 0.65$) ด้านที่ปฏิบัติสูงสุดคือ การบริหารงานวิชาการ ($\mu = 4.22, \sigma = 0.71$) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนการบริหารงบประมาณ ($\mu = 4.15, \sigma = 0.64$) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนเพื่อจัดหาครุภัณฑ์เทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในควบคุมพัสดุ สินทรัพย์เพื่อให้ทราบถึงสภาพการใช้งานที่มีความคุ้มค่าเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ที่มีค่าร้อยละสูงสุดรายด้านแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสูงสุดเป็นรายด้าน

ด้านที่	สภาพปัญหาร้อยละสูงสุด	สภาพปัญหา		ลำดับที่
		ความถี่	ร้อยละ	
1	งานวิชาการ: การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ	29	31.18	3
2	งานงบประมาณ: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	37	39.78	2
3	งานบุคคล: การสร้างเครือข่ายของครูผู้สอนและบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียนให้มีการเชื่อมโยงข้อมูล	29	31.18	3
4	งานบริหารทั่วไป: การใช้ระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยในการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนผู้เรียน	38	40.86	1

ตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ การบริหารงานบริหารทั่วไป เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่ไม่ทันสมัยยังไม่เป็นระบบ ร้อยละ 40.86 สูงที่สุด ส่วนการบริหารงานวิชาการและงานบริหารบุคคลมีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรผ่านสื่อเทคโนโลยี ร้อยละ 31.18 ต่ำที่สุดเท่ากัน

ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งานการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนประชากรทางการศึกษาให้มากขึ้น ด้วยการจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้งาน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดรายด้าน แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าความถี่รายด้านสูงสุดของข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ด้านที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	อันดับที่
1	งานวิชาการ: ผู้บริหารและคณะครูควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ และนำข้อมูลย้อนกลับมาส่งเสริมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	7	3
2	งานงบประมาณ: ผู้บริหารและคณะครูควรใช้เทคโนโลยีในการศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กรและท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา	8	2
3	งานบุคคล: ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประสานงานกับเครือข่าย อาทิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือกลุ่มโรงเรียน ที่ประกอบไปด้วยผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษา	7	3
4	งานบริหารทั่วไป: ผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกันจัดทำระบบการจัดเก็บข้อมูลสำมะโนประชากรวัยเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่ทุกส่วนสามารถเข้าถึงได้	9	1

ตารางที่ 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ควรร่วมกันจัดทำระบบการจัดเก็บข้อมูลสำมะโนประชากรวัยเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่ทุกส่วนสามารถเข้าถึงได้ สูงที่สุด (ความถี่ = 9) รองลงมาคือ ควรใช้เทคโนโลยีในการศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กรและท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา (ความถี่ = 8) และควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ และนำข้อมูลย้อนกลับมาส่งเสริมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กับควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประสานงานกับเครือข่าย อาทิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือกลุ่มโรงเรียน ที่ประกอบไปด้วยผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษา (ความถี่ = 7) เท่ากันตามลำดับ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาให้มีระบบฐานข้อมูลกลางงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นระบบเข้าใช้ได้สะดวกรวดเร็วและมีความสมัย โดยการเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการวิจัยที่ควรนำมาอภิปราย มีดังนี้

สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มีการจัด

การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการรายงานผลการบริหารงบประมาณผ่านระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาหลักสูตร มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่ครูผู้สอน และมีการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานธุรการ การรับส่งหนังสือราชการระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ผลการวิจัยเป็นไปตามแนวคิดของวิจารณ์ พานิช ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและบริหารสถานศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรและเปลี่ยนแปลงการจัดการ (วิจารณ์ พานิช, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสมควร ปญญาวิโร ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานงบประมาณ เช่นกัน (พระปลัดสมควร ปญญาวิโร, 2561) รวมถึงพระราชวุฒิ ปญญาวิโร (เพชรไพร) ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปริยธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (พระราชวุฒิ ปญญาวิโร (เพชรไพร), 2562)

ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่ไม่ทันสมัยยังไม่เป็นระบบ และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะบุคลากรผ่านสื่อเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังขาดบุคลากรที่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ขาดอุปกรณ์หรือขาดแหล่งสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการศึกษา ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาที่ยังไม่ได้เข้าถึงหน่วยงาน หรือองค์กรที่พร้อมให้การสนับสนุนทางการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาไม่มีสื่อ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของภคพร เลิกนอก วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ยังขาดการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย (ภคพร เลิกนอก, 2563) รวมทั้งการวิจัยของพิชญานิ กาหลง เรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า สถานศึกษามีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย เพื่อพัฒนาบุคลากรยังไม่ต่อเนื่อง (พิชญานิ กาหลง, 2563) และการวิจัยของสงบ อินทรมณี เรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า การจัดทำระบบสารสนเทศสำหรับการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน หน่วยงานอื่น ๆ ยังไม่สามารถตรวจสอบและนำข้อมูลไปใช้ได้สะดวกรวดเร็ว (สงบ อินทรมณี, 2562) เช่นเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ควรร่วมกันจัดทำระบบการจัดเก็บข้อมูลสำมะโนประชากรวัยเรียนที่จะเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่ทุกส่วนสามารถเข้าถึงได้ มีการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กรและท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา และใช้พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีความสำคัญกับการบริหารสถานศึกษาเนื่องจากช่วยในการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาเอาไว้เป็นหมวดหมู่ในฐานข้อมูลของหน่วยงานประมวลผลข้อมูลที่จัดเก็บไว้เพื่อเป็นสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ จัดทำเป็นรายงาน ตาราง กราฟ และแผนภาพต่าง ๆ ได้อัตโนมัติ ทำให้ผู้บริหารได้รับทราบรายงานและเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เป็นไปตามแนวคิดของธรรมรักษ์ ละอองนวล ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสม คำนวณและเพียงพอต่อการใช้งาน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหารและจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในชุมชนแล้วยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน (ธรรมรักษ์ ละอองนวล, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ และสัจจวรรณ ทรรพสุ เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การปฏิบัติงานตามแผน และมีการกำกับ ติดตามให้การปฏิบัติบรรลุตามตัวชี้วัด และเป้าหมายการจัดระบบบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและทันสมัย เน้นให้เกิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ให้มีคุณภาพที่ตอบสนองต่อสถานศึกษา มีการจัดทำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ และสัจจวรรณ ทรรพสุ, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของศูนย์บริหารการจัดการศึกษาป่าแป๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนเพื่อจัดหาครุภัณฑ์เทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในควบคุมพัสดุ สินทรัพย์เพื่อให้ทราบถึงสภาพการใช้งานที่มีความคุ้มค่าเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษา ปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สถานศึกษายังมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดทำสำมะโนประชากรในสถานศึกษาน้อย ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งานการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนประชากรทางการศึกษาให้มากขึ้น ด้วยการจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้

งาน มีการพัฒนาให้มีระบบฐานข้อมูลกลางงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ การเข้าใช้ได้สะดวก รวดเร็วและมีความสมัย โดยการเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้ มีความเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การศึกษาวิจัยมีความน่าสนใจรวมทั้งมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น ในครั้งต่อไปมี ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวิจัยการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล ปัจจัยทรัพยากรการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชญ์. (2562). ภาวะผู้นำ : แนวคิดทฤษฎีและการพัฒนา. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ.2563-2565. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- จิณณวัตร ประโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2563). หัวหรือก้อย : การศึกษาไทยกับสถานการณ์ของสังคมโลก. เรียกใช้เมื่อ 4 ตุลาคม 2563 จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_2376852
- ธรรมรักษ์ ละอองนวล. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.
- พระปลัดสมควร ปญญาวิชโร. (2561). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชัยภูมิ. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชวุฒิ ปญญาวิชโร (เพชรไพร). (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชญานี กาหลง. (2563). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภคพร เลकिनอก. (2563). พื้นที่การศึกษาระดับศึกษาขอนแก่น เขต 4การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น, 7(2), 150-161.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16(1), 353-360.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. (2566). รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2566. แม่ฮ่องสอน: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ และสจิวรรณ ทรรพวสุ. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 6(1), 214-224.